

Назва підрозділу	Функції
	3. Розробка карти ризиків для кожного продукту. 4. Підготовка формату та заповнення звіту про схильність банку до ризиків по банківських продуктах і прогнозування ключових показників ризиків їх результативності, карт бальної оцінки. 5. Аналіз і забезпечення узгодження оцінки ризиків по бізнесах. 6. Розробка і впровадження методології розподілу капіталу для покриття ризиків по банківських продуктах. 7. Розробка та впровадження системи лімітів 8. Розробка стратегії управління ризиками з метою їх ефективного управління.
Управління реклами та зв'язків з громадськістю	Організація процесу просування банківського продукту на ринку

Для мінімізації операційного ризику важливим є затвердження схеми технічного порядку супроводження банківських продуктів, яка має містити наступні блоки: *Блок 1. Дослідження ринку; Блок 2. Маркетингові заходи; Блок 3. Супроводження продукту (організаційне; інформаційне; технічне; фінансове; ризик-менеджмент).*

Побудова ефективної системи управління операційним ризиком дозволить знизити передбачувані та непередбачувані збитки банку; забезпечити прозорість його діяльності; захистити інтереси акціонерів, вкладників і кредиторів; виконати вимоги органів банківського нагляду. Усе це сприятиме підвищенню рейтингу банку та зміцненню його іміджу як стабільної фінансово-кредитної установи.

С. Мельник, М. Тарасюк

Київський національний торговельно-економічний університет

КОМУНАЛЬНІ БАНКИ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

На сьогодні житлово-комунальне господарство нашої країни перебуває у не найкращому стані та потребує негайного реформування. Ґрунтовні перетворення в господарстві територіальних громад та наближення якості послуг, які надаються комунальни-

ми підприємствами потребують значних фінансових вливань. Одним з варіантів вирішення проблеми фінансового забезпечення перетворень в господарствах адміністративно-територіальних одиниць є утворення спеціалізованих фінансово-кредитних установ — комунальних або муніципальних банків.

Наведемо декілька прикладів вдалої співпраці місцевих органів влади та комунальних банків міст Новосибірська, Краснодару, Єкатеринбургу, Пермі (Російська Федерація) та міст Києва (КБ «Хрещатик»), Луганська (АБ «Український комунальний банк») та ін.

Комунальні банки тривалий час працюють на ринку фінансово-кредитних послуг та співпрацюють з органами місцевого самоврядування. Однак, незважаючи на розвиток комунальних банків в Україні, їхній правовий статус на сьогодні залишається невизначеним, хоча можливість створення комунальних банків і передбачена абзацом 2 ст. 70 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1997, № 24, ст.170).

До основних завдань комунальних банків відносяться: кредитування на вигідних умовах місцевих бюджетів; обслуговування рахунків комунальних підприємств; участь в розробці та фінансування інвестиційних проектів; обслуговування готівкових операцій органів місцевого самоврядування, розпорядників та одержувачів коштів місцевих бюджетів; випуск та обслуговування цінних паперів місцевих органів.

Функціонування комунальних (муніципальних) банків надаватиме як органам місцевого самоврядування, так і самим фінансово-кредитним установам, такі переваги:

- можливість кредитування на вигідних умовах місцевих органів;
- обслуговування рахунків комунальних підприємств в надійній установі;
- залучення до розробки інвестиційних проектів місцевих органів кваліфікованих фахівців зі складу комунального банку;
- використання додаткових фінансових ресурсів комунального банку при фінансуванні інвестиційних проектів місцевих органів;
- обслуговування готівкових операцій місцевих органів, розпорядників та одержувачів коштів місцевих бюджетів органів місцевого самоврядування в надійній банківській установі за найменших витрат;
- залучення додаткових кредитних ресурсів у розвиток комунальних підприємств шляхом надання гарантій комунальними банками;

- формування єдиного емісійного центру щодо випуску та обслуговування цінних паперів органів місцевого самоврядування;
- отримання органами місцевого самоврядування додаткових доходів від участі в комунальному (муніципальному) банку.

Вивчивши досвід функціонування та особливості комунальних банків, представляється можливим дати наступне їх визначення. Отже, комунальний банк — це банк, не менше двох третин статутного капіталу якого належить органам місцевого самоврядування та комунальним підприємствам даної адміністративно-територіальної одиниці.

Взаємовигідна співпраця між органами місцевого самоврядування та комунальними (муніципальними) банками, на якій було сконцентровано увагу вище, повинна мати еквівалентний характер, тобто передбачати зобов'язання не тільки з боку фінансово-кредитної установи, а й з боку органів місцевого самоврядування. Отже, органи місцевого самоврядування повинні мати можливість надавати підтримку комунальним (муніципальним) банкам шляхом: надання пільг по місцевим податкам та зборам; створення сприятливих умов для залучення вільних коштів населення; надання інвестиційних пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій; розміщення замовлень та завдань органів місцевого самоврядування; іншими засобами, що визначаються законодавством.

Враховуючи вищевикладені представляється можливим зробити наступні висновки:

— на сьогодні питання діяльності комунальних (муніципальних) банків є дуже актуальним, що обумовлюється необхідністю залучення додаткових джерел фінансування для реформування комунальних господарств територіальних громад;

— незважаючи на те, що в Україні вже є приклади успішної роботи комунальних (муніципальних) банків та можливість їх створення передбачена законодавством, остаточно їх правовий статус залишається невизначеним;

— для ефективної та взаємовигідної співпраці між комунальними (муніципальними) банками та органами місцевого самоврядування в сфері поліпшення фінансового стану останніх, необхідно передбачити чіткі механізми співпраці між ними, які передбачатимуть стимулюючі заходи з боку адміністративно-територіальних утворень та заходи активної фінансової підтримки місцевих бюджетів, місцевих інвестиційних проектів та комунальних підприємств.